

Geachte ...,

Hieronder zet ik graag mijn aandachtspunten en voorstellen mbt het wetsvoorstel uiteen.

Pagina 1

"Artikel 15a. Aanvullende voorschriften bij beroep op vrijstelling

2. Na de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, en voordat de jongere de leerplichtige leeftijd bereikt, vindt een gesprek plaats **met** de in artikel 16 bedoelde ambtenaar, degene die de kennisgeving heeft gedaan **en de betrokken jongere.**"

- Een gesprek met een jong kind is te belastend voor het kind. Het voorstel is om deze voorwaarde te schrappen.

Aanvullend op pagina 14, Een gesprek tussen de ouders, de betrokken jongere en de gemeente

"In eerste instantie is het dus **de aanwezigheid** van alle ouders of verzorgers en het kind zelf bij het gesprek, dat de **voorwaarde vormt** voor het verkrijgen van de vrijstelling, **niet de inhoud** van het gesprek."

- Hier wordt gesteld dat de inhoud in eerste instantie niet de voorwaarde vormt, waarom (kleine) kinderen blootstellen aan een belastend gesprek?

"Wanneer dit gesprek niet plaatsvindt kan geen beroep worden gedaan op artikel 5, onder b."

- De gevolgen (een sanctie??) lijken mij disproportioneel. Het voorstel is om dit te schrappen of aan te passen naar een meer reële optie.

Pagina 2

Artikel 15b. Verplichting tot verzorgen onderwijs

"De persoon, bedoeld in artikel 2, eerste lid, die een beroep doet op de vrijstelling, bedoeld in artikel 5, onder b, **verzorgt** onderwijs aan de betrokken jongere."

- "Verzorgt" graag aanpassen naar "draagt er zorg voor dat" betrokken jongere onderwezen wordt. De formulering zoals in het huidige wetsvoorstel zou kunnen impliceren dat "De persoon, bedoeld in artikel 2, eerste lid, die een beroep doet op de vrijstelling, bedoeld in artikel 5, onder b" ook daadwerkelijk (al) het onderwijs verzorgt. Dit hoeft natuurlijk niet zo te zijn. Net zo goed als bij andere vormen van onderwijs kan een ander, bijvoorbeeld: partner, grootouder, tante/oom, ook onderwijzen. Gelijk op school een duo leerkrachten dat afwisselend in de week 'voor de klas staat'. Verder kan een ander dan "De persoon, bedoeld in artikel 2, eerste lid,

die een beroep doet op de vrijstelling, bedoeld in artikel 5, onder b" gevraagd worden om vanuit zijn/haar expertise een bepaald vak aan te bieden. Zoals ook scholen de vakleerkrachten bewegingsonderwijs, muziek, handarbeid etc. in kunnen zetten.

"In overwegende mate vindt dit onderwijs plaats op de locatie waar de persoon die een beroep op de vrijstelling doet verblijft."

- De locatie waarop wordt onderwezen is niet van belang voor en zegt ook niets over de kwaliteit van het onderwijs. Zoals in het wetsvoorstel zelf ook wordt aangegeven op pagina 7: "Met dit **wetsvoorstel wordt geregeld** dat een vrijstelling van de leerplicht uitsluitend geldig is als de **ouders zorgdragen voor onderwijs**. Dit onderwijs moet voldoen aan **bepaalde kwaliteitseisen** ten aanzien van de **inhoud** van het onderwijs, **de ouder** die het onderwijs verzorgt en **de omstandigheden waaronder** het onderwijs plaatsvindt." De locatie van het onderwijs zou er dus niet toe moeten doen.
- Zoals bij de vorige opmerking aangegeven zou bepaald onderwijs ook "uitbested" moeten kunnen worden. Hierbij zou het kunnen zijn dat de jongere naar een muziekleraar, sportschool en/of club gaat. Tevens leren kinderen veel in musea, bibliotheken, de natuur etc. etc.
- Deze voorwaarde zou bij voorkeur dus in z'n geheel geschrapt worden.

Artikel 15d. Voorschriften aan het onderwijs

"6. De jongere legt op 6- en 9-jarige leeftijd een toets af. Artikel 8, zesde lid, van de Wet op het primair onderwijs is van overeenkomstige toepassing."

- Ouders hebben dagelijks zicht op de ontwikkeling van hun kind. Toetsen zorgt voor onnodige druk op kinderen. Veel van de kinderen die binnen het schoolse onderwijs uitvallen, vallen o.a. uit op onderdelen van de "prestatiecultuur" en ervaren enorme stress van toetsmomenten. Het voorstel is om dit lid te schrappen.
- Gestelde voorwaarde is overigens voor niet bekostigde scholen ook geen vereiste.

Pagina 3

Artikel 15f. Duur van de vrijstelling

"1. De vrijstelling geldt zolang als de jongere onderwijs als bedoeld in artikel 15b ontvangt."

- Het is fijn wanneer een ouder/verzorger niet jaarlijks opnieuw de administratieve handelingen rondom kennisgeving hoeven te doorlopen. Mooi dat dit is opgenomen!
- NB: Artikel 15b verwijst naar een artikel waarvan ik adviseer het deel m.b.t. locatie te laten vervallen.

"2. De vrijstelling, bedoeld in artikel 5, onder b, vervalt zodra:

a. de **Inspectie** van het onderwijs een **melding** heeft gedaan, bedoeld in artikel **15r, tweede lid**, van de **Wet op het onderwijstoezicht** dat het **onderwijs tekort schiet in kwaliteit** of dat zij **niet voldoende in staat is gesteld om een oordeel te vormen**"

- Scholen krijgen in gevallen wanneer de kwaliteit niet toereikend is meerdere malen (diverse gradaties) de mogelijkheid om te verbeteren. Dit zijn vaak lange trajecten waarbij er sprake is van voldoende tijd en ruimte. Hopelijk is de redelijke hersteltermijn voor thuisonderwijzers zoals deze in de toelichting wordt benoemd in lijn met de hersteltermijn die scholen geboden wordt.
- Persoonlijke noot: "Als onderdeel van een zorgvuldige oordeelsvorming zal de **inspectie alleen tot dit oordeel komen** nadat belanghebbenden **een redelijke hersteltermijn is geboden, voor zover herstel althans mogelijk is.**"
Jammer dat er zoveel wantrouwen bestaat jegens het thuisonderwijs dat men de behoefte voelt om deze zinsnede op te nemen bij de toelichting op pagina 19. Dit lijkt niet te stroken met het op pagina 11 onder 2.4 gestelde: "**De regering vindt het recht van ouders om het onderwijs voor hun kind te kiezen dat bij hen past van grote waarde** en wil daarom de vrijstelling op grond van richtingbezwaren behouden."

Artikel 15p. Uitoefenen toezicht en verklaring van geen bezwaar bij start onderwijs

1. Ten behoeve van het verkrijgen van een verklaring van geen bezwaar, bedoeld in het vierde lid, doet de persoon, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Leerplichtwet 1969, die voornemens is ten aanzien van een jongere voor het eerst een beroep te doen op artikel 5, onder b, van de Leerplichtwet 1969 **ten minste 30 weken** voordat de jongere leerplichtig wordt een melding aan de inspectie.

- Op pagina 27 wordt toegelicht waarom deze periode nodig is, echter is deze periode disproportioneel. Het is goed dat de thuisonderwijzer de tijd geboden wordt om het plan eventueel aan te passen, maar hierbij kan e.e.a. ook nog na kennisgeving doorlopen lijkt mij. Graag een aanpassing naar een kortere reële termijn.

Pagina 4

Artikel 15p. Uitoefenen toezicht en verklaring van geen bezwaar bij start onderwijs

5. In het eerste jaar dat onderwijs wordt verzorgd, **bezoekt de inspectie de locatie van het onderwijs**, bedoeld in artikel 15b van de Leerplichtwet 1969 **om te onderzoeken of sprake is van onderwijs** als bedoeld in artikel 15b van de Leerplichtwet 1969 **en of het onderwijsplan**, bedoeld in artikel 15c van de Leerplichtwet 1969 **wordt nageleefd**. Artikel 13 is van overeenkomstige toepassing op een onderzoek als bedoeld in de eerste volzin. **Indien de locatie van het onderwijs een woning betreft, vraagt de inspectie de bewoners**

toestemming de woning te mogen betreden. **De inspectie wijst de persoon**, bedoeld in artikel 15b van de Leerplichtwet 1969, **op de gevolgen van het niet verlenen van de toestemming**, bedoeld in het zesde lid.

6. Indien de locatie van het onderwijs **door de inspectie niet kan worden bezocht wegens**

ontbrekende toestemming, kan niet worden vastgesteld of sprake is van onderwijs als bedoeld in artikel 15b van de Leerplichtwet 1969 en of het onderwijsplan, bedoeld in artikel 15c van de Leerplichtwet 1969 wordt nageleefd, en **doet de inspectie de melding, bedoeld in artikel 15r.**

- Lid 5: De privacy is ernstig in het geding. Onderwijs wordt in en om het hele huis gegeven, niet per se in een aparte speciaal daarvoor ingerichte ruimte.
- "... om te onderzoeken of sprake is van onderwijs als bedoeld in artikel 15b van de Leerplichtwet 1969 en of het onderwijsplan, bedoeld in artikel 15c van de Leerplichtwet 1969 wordt nageleefd." Het lijkt mij dat dit ook op andere manieren kan en dat hiervoor de woning niet per se hoeft worden betreden. Het recht op privacy prevaleert. Door uitvoer van hetgeen opgenomen in de laatste zin van lid 5 wordt er overigens een onwenselijke/onmenselijke druk uitgeoefend en hiermee een zeer onveilig gevoel gecreëerd bij het thuisonderwijs gezin (nota bene 'op de drempel' van hun eigen veilige thuishaven)
- Lid 6: Op deze manier heeft de thuisonderwijzer in formele zin de keuze om geen toestemming te verlenen, maar gezien de gevolgen hiervan is het dus feitelijk geen keuze.
- Het voorstel is om lid 5 en lid 6 te schrappen of dusdanig aan te passen dat het recht op privacy wel gerespecteerd wordt.

Artikel 15q. Vervolgtoezicht

4. Indien uit het onderzoek, bedoeld in het derde lid, een redelijk vermoeden voortvloeit dat de persoon, bedoeld in artikel 15b van de Leerplichtwet 1969 tekortschiet in de naleving van de wettelijke voorschriften, stelt de inspectie nader onderzoek in, waarbij tevens de oorzaken van het tekortschieten worden onderzocht. De artikelen 11, vijfde en zesde lid, en 13 zijn van overeenkomstige toepassing op een onderzoek als bedoeld in de eerste volzin. **De inspectie bezoekt de locatie, bedoeld in artikel 15 van de Leerplichtwet 1969**, indien zij dat noodzakelijk acht ten behoeve van het onderzoek. Artikel 15p, vijfde en zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

5. **De inspectie bezoekt** ten minste elke vier jaar **de locatie van het onderwijs**, bedoeld in artikel 15b van de Leerplichtwet 1969. Artikel 15p, vijfde en zesde lid, zijn van overeenkomstige toepassing

- Wederom graag uw aandacht voor het recht op privacy.

Pagina 8

".... Bedenkingen tegen het type onderwijs, de leerplicht als zodanig of tegen de wettelijke inrichting van het onderwijs zijn geen grond voor vrijstelling"

- Is inderdaad geen grond voor vrijstelling onder 5b. Het voorstel is om ook vrijstelling op deze gronden mogelijk te maken onder een nieuw lid of een aangepast lid 5b (door " tegen de richting van" bijvoorbeeld te verwijderen) Maak het daarbij ook mogelijk om na schoolgang een beroep te doen op vrijstelling.

"...Tegelijkertijd rust er op de overheid een bijzondere plicht om goed onderwijs en de toegang daartoe voor alle jongeren te waarborgen. ..."

- U kunt recht doen aan deze bijzondere plicht door de toegang tot thuisonderwijs voor alle jongeren mogelijk te maken. Het voorstel is om deze kans met beide handen aan te grijpen!

"... Het huidige wetsvoorstel regelt het onderdeel 'thuisonderwijs' uit dit voormalige wetsontwerp."

- Het huidige wetsvoorstel regelt louter de voorwaarden voor 5b en niet het volledige thuisonderwijs. Het thuisonderwijs is breder dan artikel 5b. Indien u de opmerking hierboven ter harte zou nemen, regelt u het thuisonderwijs. Het voorstel is/blijft om ook het thuisonderwijs op andere gronden dan richtingsbezwaar te regelen.

Pagina 9

"... Hierbij merkt de Onderwijsraad op dat internationaal recht de wetgever niet **dwingt** om een keuze te maken voor thuisonderwijs als reguliere mogelijkheid"

- Sorry maar dat is niet bepaald een sterk argument (oftewel een slap excuus). Het zou Nederland sieren als we niet middels wetgeving gedwongen moeten worden/opgelegd moeten krijgen hoe we met respect omgaan met al onze (jongste) burgers. Nederland mag zich rekenen tot een van de landen waar (burger)rechten gerespecteerd worden. Een land dat vooruitstrevend ("homohuwelijk") is en niet per se wacht tot een verdrag of het internationaal recht ergens toe **dwingt**. Ik zou het persoonlijk kwalijk en beschamend vinden als een externe partij Nederland zou moeten dwingen thuisonderwijs tot een reguliere mogelijkheid te maken.

"Op de Nederlandse staat rust de verplichting om ervoor te zorgen dat de jongere het recht op goed onderwijs niet wordt ontzegd."

- Ergo: wanneer goed onderwijs in geval van bepaalde jongeren thuisonderwijs is, mag dit de jongere niet ontzegd worden.
- Nu moet een jongere waarbij het 'schoolse leren' niet past eerst dusdanig getraumatiseerd raken dat er vervolgens op psychische gronden een beroep kan worden gedaan op 5a. Nogmaals het nadrukkelijke voorstel om thuisonderwijs voor elk kind toegankelijk te maken.

"Het oordeel van de inspectie komt tot stand op basis van een objectief en **integraal onderzoekskader** dat **wordt opgesteld in samenspraak met het thuisonderwijsveld.**"

- Ik hoop van harte dat dit zo zal gaan. Voorafgaand aan het opstellen van die wetsvoorstel lijkt er namelijk onvoldoende overleg te zijn geweest met het

thuisonderwijsveld en/of de ingebrachte punten onvoldoende te zijn meegenomen, blijkt wel uit het voorliggende voorstel.

Pagina 9/10

1.3 Afbakening

" Dit wetsvoorstel ziet uitsluitend op de regulering van de vrijstelling bedoeld in artikel 5, onder b, van de Leerplichtwet 1969, met andere woorden: de vrijstelling op grond van richtingbezwaren. Het wetsvoorstel is gericht op de groep ouders met overwegende bedenkingen tegen de richting van scholen. **Voor de vrijstelling op grond van artikel 5, onder a, van de Leerplichtwet 1969, die bedoeld is voor jongeren die op lichamelijke of psychische gronden niet naar school kunnen, loopt een apart traject.** Dit traject is gericht op het beter betrekken van het onderwijskundig perspectief bij het afgeven van de vrijstelling op grond van artikel 5, onder a, van de Leerplichtwet 1969."

- Het voorstel is en blijft om thuisonderwijs in de wet op te nemen als een volwaardige legale vorm van educatie. Waardoor veel kinderen en gezinnen een hoop leed kan worden bespaard.

Pagina 11

2.4 Verschillende rechten in balans

"De regering is van oordeel dat de groep jongeren om wie het gaat niet achter mag blijven ten opzichte van leerlingen die onderwijs krijgen op scholen."

- Indien er nog twijfel bestaat over het feit of jongeren die thuisonderwijs genieten 'achter blijven' t.o.v. jongeren die een school bezoeken is het aan te bevelen desnoods ook Nederlands onderzoek uit te voeren. Er zijn voldoende onderzoeken uit andere landen beschikbaar. Het voorstel is om u goed te laten informeren en desnoods zelf onderzoek uit laten te voeren rondom thuisonderwijs.

Pagina 13

3.4 IVESCR, IVRK en VBDO

"Overig internationaal onderwijsrecht, zoals neergelegd in artikel 13 IVESCR en artikel 28 IVRK, onderschrijft het recht op onderwijs voor het kind. Voor zowel **de overheid** als de **ouders** geldt daarnaast dat de **belangen van het kind voorop moeten staan bij de beslissingen die ze nemen**.²⁰ Artikel 13 IVESCR en artikel 28 IVRK bieden de mogelijkheid voor de overheid om zowel toezicht te houden als minimumonderwijsnormen vast te stellen, zoals kerndoelen of examenvoorschriften.

Artikel 29 IVRK bevat ook bepalingen over het doel waarop het **onderwijs gericht dient** te zijn, zoals de **zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid en talenten** van

het kind, en het bijbrengen van **eerbied voor de rechten van de mens**."

- Ik vraag u de belangen van het kind voorop te stellen en thuisonderwijs voor ieder kind mogelijk te maken.
- Thuisonderwijs is zo persoonlijk en volledig maatwerk dat er zeker recht wordt gedaan aan de bepaling "zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid en talenten van het kind".

Pagina 14

"Nu al mag een gemeente **verlang**en dat de ouders nadere toelichting verstrekken en hoeft daarbij geen genoegen te nemen met louter schriftelijke informatie."

- Op grond van welke wetgeving?

Conclusie

Het is mooi dat ernaar gestreefd wordt het thuisonderwijs te regelen bij wet. Echter het wetsvoorstel zoals het voorligt regelt louter de vrijstelling leerplicht bij richtingsbezwaren. Verstandiger zou het zijn om het thuisonderwijs een reguliere optie te maken waarvoor ouders/verzorgers kunnen kiezen.

Het is begrijpelijk dat u wenst om de kwaliteit van het onderwijs te borgen. Tevens is het goed dat u kinderen wilt beschermen tegen mogelijke onwenselijke situaties en/of gevolgen. Maar dit kan op andere manieren dan opgenomen in dit wetsvoorstel.

Betrek het thuisonderwijsveld bij het aanpassen van uw wetsvoorstel. Ga in gesprek met diverse partijen om u te laten informeren. Ik hoop op een prachtig aangepast voorstel dat recht doet aan uw wensen om (de kwaliteit van) het onderwijs te borgen en kinderen veilig te houden zowel als aan de rechten en wensen van thuisonderwijsgezinnen.

Ik wens u veel wijsheid!

Gegroet,

Op uw verzoek geen persoonsgegevens opgenomen.